

**RAPPORT**  
**Flora- en faunaquickscan**  
**en aanvullend vleermuisonderzoek**  
**op een locatie aan**  
**Doktersdreefje 2 te Steenberg**  
**- AM11396 -**



**Opdrachtgever**  
Ordito Gilze B.V.  
Postbus 94  
5126 ZH GILZE

**Projectnummer**  
Aeres Milieu projectnummer AM11396

**Status rapport**  
Definitief

**Autorisatie**

Opsteller rapport:	paraaf	datum
R.P.J. Janssen Ir. J.P.M. Hovens (Faunaconsult)		30 maart 2012
Kwaliteitscontrole:	paraaf	datum
Ing. J.M.G. Reuver		30 maart 2012
Gewijzigd op:		10 augustus 2012

**Contactgegevens**  
Aeres Milieu B.V.  
Postbus 1015  
6040 KA ROERMOND  
(t) 0475 – 320 000  
(f) 0475 – 321 967  
e-mail: [info@aeres-milieu.nl](mailto:info@aeres-milieu.nl)  
[www.aeres-milieu.nl](http://www.aeres-milieu.nl)



## INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
2. BELEIDSKADER	7
2.1 Inleiding .....	7
2.2 Flora- en faunawet .....	7
2.3 Natuurbeschermingswet 1998 .....	8
3. WERKWIJZE	11
3.1 Beschrijving van het plangebied .....	11
3.2 Veldinventarisatie .....	11
4. RESULTATEN INVENTARISATIE	13
4.1 Resultaten beleidsinventarisatie .....	13
4.2 Resultaten veldinventarisatie .....	14
5. EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN INGREEP	17
5.1 De ingreep .....	17
5.2 Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied .....	18
5.3 Effecten op algemeen voorkomende vogelsoorten .....	18
5.4 Effecten op vleermuizen .....	18
5.5 Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden .....	18
6. AANVULLEND VLEERMUIZENONDERZOEK	19
6.1 Werkwijze .....	19
6.2 Resultaten .....	19
7. CONSEQUENTIES VANUIT DE WET- EN REGELGEVING	21
7.1 Flora- en faunawet .....	21
7.2 Overige regelgeving .....	21
Literatuur	23



## 1. INLEIDING

In opdracht van Ordito Gilze B.V. heeft Aeres Milieu in samenwerking met Faunaconsult een flora- en faunaquickscan uitgevoerd voor realisatie van 4 woningen, de sloop van de aanbouw aan de bestaande woning en sloop en herbouw van de grote schuur aan Doktersdreefje 2 te Steenbergen.

Aeres Milieu is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen mogelijk voor in het plangebied
- welke effecten heeft de voorgenomen ingreep
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

### *Leeswijzer*

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.



## 2. BELEIDSKADER

### 2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

### 2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402) is op 1 april 2002 in werking is getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, (de oude) Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 18 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

- algemene soorten (FF1);
- overige soorten (FF2);
- streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' –zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Voor ingrepen waarvoor geen goedgekeurde gedragscode bestaat, moet ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige soorten', een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor bijlage 1 soorten wordt getoetst aan de volgende drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:

- Onderzoek en onderwijs;
- Repopulatie en herinductie;
- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zg. uitgebreide toets en aan alle drie moet worden voldaan. Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het gaat om streng beschermde soorten en/of vogels, dan wordt extra getoetst op een vierde criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van 'zorgvuldig handelen'

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van streng beschermde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Volksgezondheid of openbare veiligheid
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van vogels ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- Volksgezondheid of openbare veiligheid

### 2.3 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurbeschermingswet 1998 beschermt verschillende soorten gebieden

De eerste Natuurbeschermingswet in Nederland dateert van 1967, deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen, onder andere door het aanwijzen van beschermde natuurmonumenten. Deze oorspronkelijke natuurbeschermingswet is in 1998 vervangen en sindsdien richt de wet zich nog uitsluitend op de bescherming van gebieden.

De bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (tezamen genoemd "Natura 2000") zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van de volgende soorten gebieden:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (samen zijn dit de Natura 2000-gebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands (RAMSAR Conventie).



### **De Vogelrichtlijn**

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Een aantal gebieden is hierbij aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

### **De Habitatrichtlijn**

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

### **Natura 2000**

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vormen samen Natura 2000. Alle lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EL&I. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

### **Beschermde natuurmonumenten**

Met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zullen Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met zo'n aanwijzing komen te vervallen. De buiten de Natura 2000 gebieden gelegen Beschermde Natuurmonumenten blijven bestaan. Beschermde Natuurmonumenten zijn als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van grote ecologische waarden.

### **Wetlands (RAMSAR Conventie)**

De Ramsar-conventie is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (draslanden) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. Een groot deel van deze beschermde wetlands is in Nederland ook al als Natura 2000 gebied aangewezen.



### 3. WERKWIJZE

#### 3.1 Beschrijving van het plangebied

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 3.1.



Figuur 3.1. De ligging van het plangebied (rood omlijnd)

Het plangebied bestaat uit een monumentale woning, een grote schuur en een tuin met tuinvijver. De monumentale woning blijft grotendeels behouden, en valt daarom feitelijk buiten het plangebied (alleen de aanbouw zal worden gesloopt). In de tuin bevinden zich bomen en struiken als gewone vlier, taxus, vuurdoorn, ruwe berk, paardenkastanje, braam, wilg, perenboom en hazelaar. In de vijver groeien planten als: liesgras, snoekkruid, gele lis, krabbescheer, mannagras en puntkroos. In de tuin groeien kruiden als vrouwenmantel, maarts viooltje en jacobskruiskruid.

#### 3.2 Veldinventarisatie

Op 29 maart 2012 is het plangebied bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde dier- en plantensoorten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde planten, zoogdieren en vogels en geschikte habitats voor reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen.

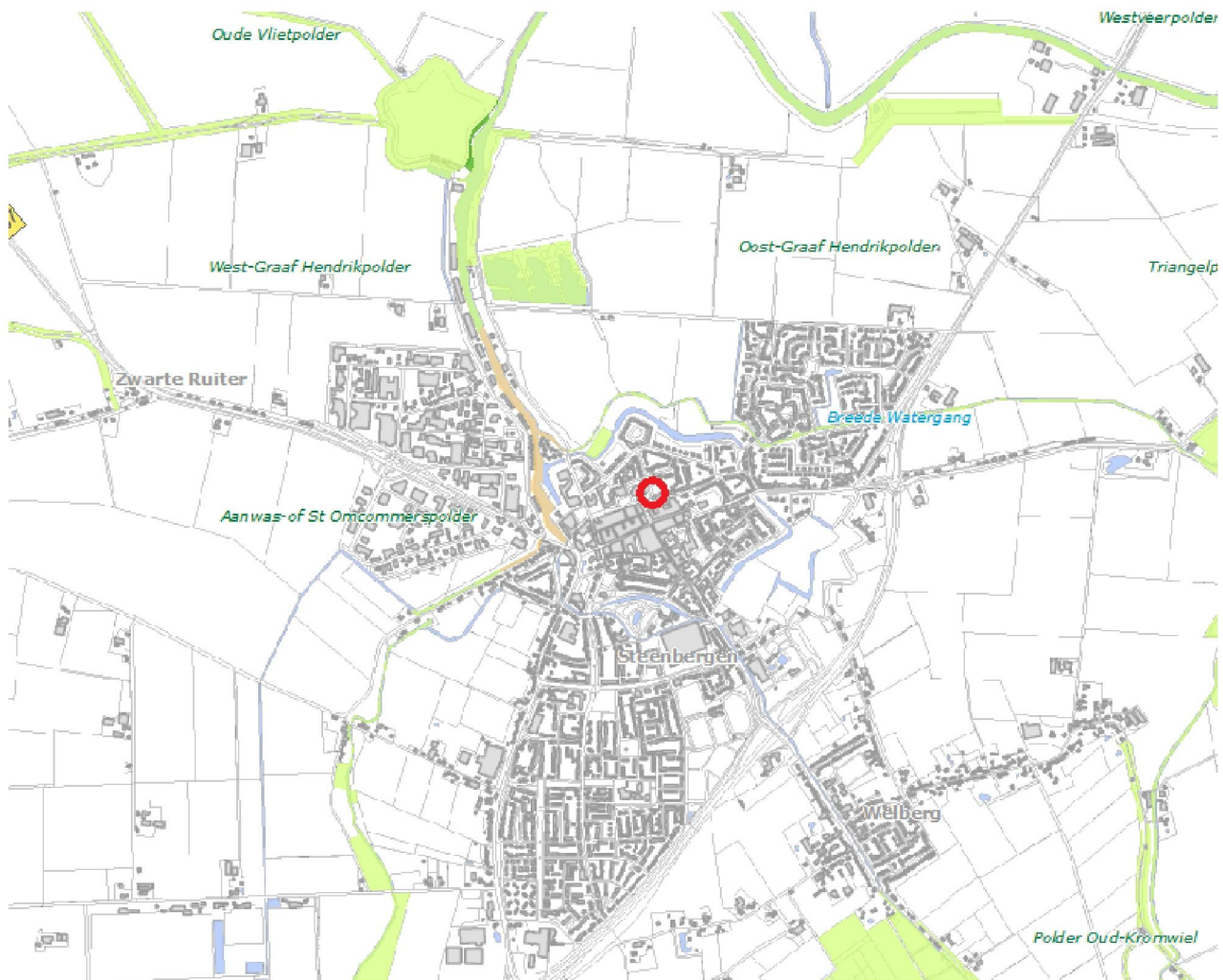
De vijver in het plangebied is tijdens het veldbezoek bemonsterd met een steeknet op het voorkomen van beschermde vissen en amfibieën. De te slopen bebouwingen zijn van binnen en buiten geïnspecteerd op het voorkomen van (verblijven van) uilen en vleermuizen.

Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (Bijlsma *et al.*, 2001; Bos *et al.*, 2006; Limpens *et al.*, 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004, 2006, 2007, 2010 en 2011; Van Roomen, 2000 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

## 4. RESULTATEN INVENTARISATIE

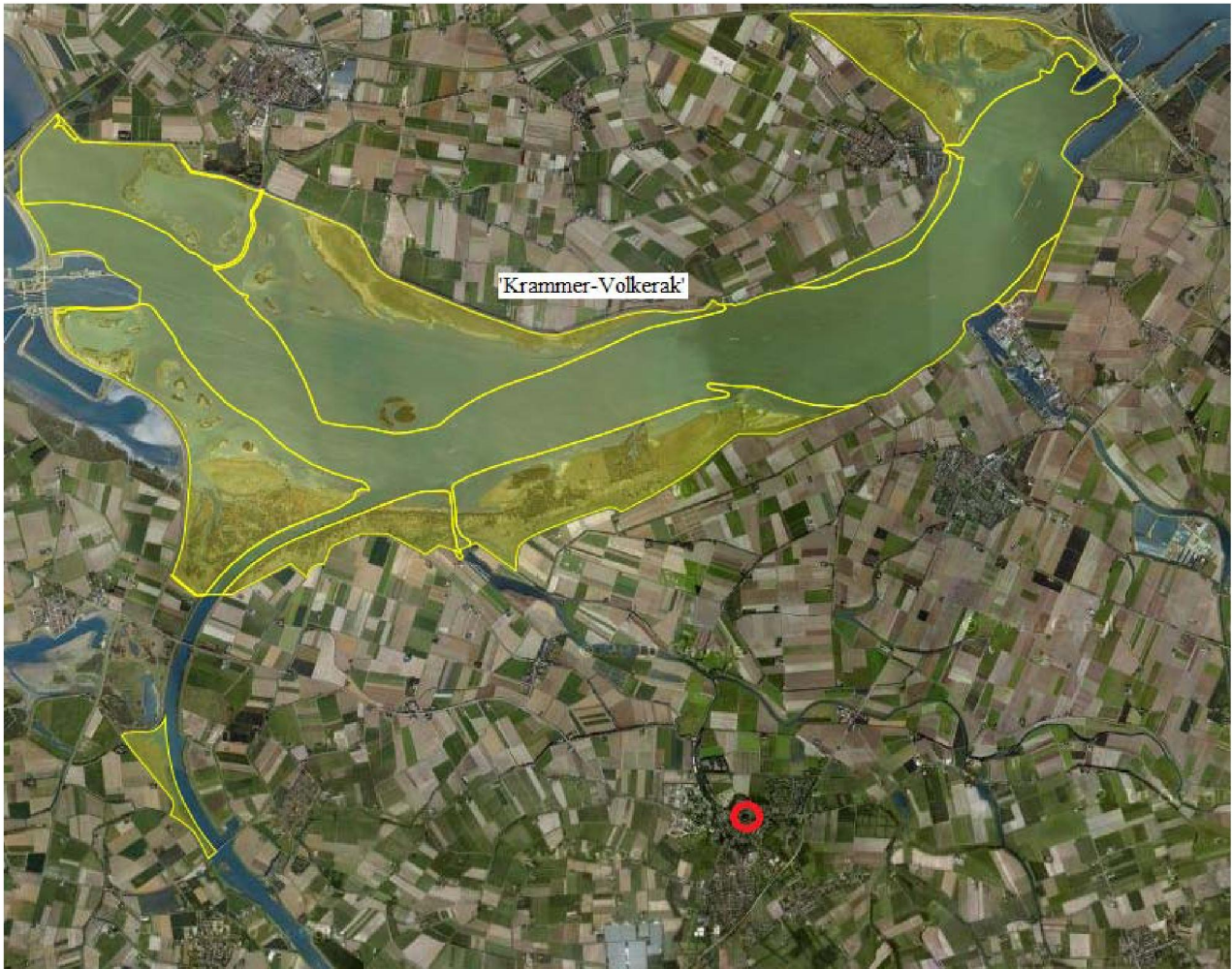
### 4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied bevindt zich op circa 260 meter afstand ten zuidoosten van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur). Zie figuur 4.1.1.



Figuur 4.1.1. Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de EHS (lichtgroen weergegeven)  
De met bruin gemarkeerde gebieden zijn de te verwijderen EHS gebieden die het stedelijk gebied overlappen

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Krammer-Volkerak', dit bevindt zich op circa 5 km van het plangebied (zie figuur 4.1.2). Natura 2000 gebied 'Krammer-Volkerak' is tevens aangewezen als Beschermd Natuurmonument en als Wetland. 'Krammer-Volkerak' is tevens het meest nabij gelegen Beschermd Natuurmonument en Wetland. Andere beschermde natuurgebieden bevinden zich op een grotere afstand van het plangebied.



Figuur 4.1.2. Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000 gebied, Beschermd Natuurmonument en Wetland 'Krammer-Volkerak' (geel gemarkeerd)

## 4.2 Resultaten veldinventarisatie

### *Vleermuizen*

In het plangebied bevindt zich een grote oude schuur met een golfplaten dak. Tussen het golfplaten dak en de onderliggende muren zijn enkele openingen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast bevat de te slopen aanbouw van de woning, een gootbetimmering, die niet nauw aansluit op de ernaast gelegen woning. De hier aanwezige kieren kunnen een vaste rust- en verblijfplaats van kleinere soorten vleermuizen vormen.

### *Overige zoogdieren*

Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van andere zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Tabel 4.2.1 geeft de zoogdiersoorten weer die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Huisspitsmuis ( <i>Crocidura russula</i> )	X		
Mol ( <i>Talpa europea</i> )	X		
Egel ( <i>Erinaceus europeus</i> )	X		
Gewone dwergvleermuis ( <i>Pipistrellus pipistrellus</i> )			X
Ruige dwergvleermuis ( <i>Pipistrellus nathusii</i> )			X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Tabel 4.2.1. Beschermde zoogdiersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

### Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogels waargenomen: merel, pimpelmees, wilde eend, vink, Turkse tortel, boomkruiper en tijftjaf. Jaarrond beschermde vogelnesten zijn afwezig, holle bomen en geschikte holten voor mussen en gierzwaluwen zijn immers afwezig (de onder 'Zoogdieren' beschreven openingen zijn te klein voor deze vogelsoorten). In het plangebied is een mezenkast aanwezig, waarin in het broedseizoen mogelijk koolmezen of pimpelmezen nestelen. Andere nesten van vogels waarvan Dienst Regelingen (2009b) een omgevingsscan eist, zijn afwezig. Het is mogelijk dat er tijdens het broedseizoen in de beplantingen nesten aanwezig zijn van vogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. In het dak van de te slopen schuur was tijdens het veldbezoek een middelgroot nest aanwezig, dat vermoedelijk is gebouwd door een merel.

### Overige beschermde soorten

In het plangebied werden alleen algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 3.1). Er zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen en het biotoop is daarvoor ook niet geschikt. Tijdens het veldbezoek bevonden zich een gewone pad en een bruine kikker onder een steen naast de vijver. In de vijver werden tijdens de steeknetbemonstering echter geen eieren of larven van amfibieën aangetroffen; deze gebruiken het plangebied dus alleen als landhabitat. Reptielen werden tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Voor reptielen is het plangebied te klein en te geïsoleerd om als habitat te kunnen dienen. De in het plangebied voorkomende beschermde amfibieënsoorten zijn weergegeven in tabel 4.2.2.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone pad ( <i>Bufo bufo</i> )	X		
Bruine kikker ( <i>Rana temporaria</i> )	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Tabel 4.2.2. In het gebied voorkomende beschermde amfibieënsoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.





## 5. EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN INGREEP

### 5.1 De ingreep

De voorgestane inrichting van het plangebied is weergegeven in figuur 5.1.1.



Figuur 5.1.1. De voorgestane inrichting van het plangebied

In het plangebied bevindt zich een monumentale woning, deze blijft bij de voorgestane ingreep behouden. De achterbouw van de woning wordt gesloopt. De schuur achter de woning zal ook worden gesloopt en daarna worden herbouwd. De vijver en een deel van de vegetatie worden verwijderd, een groot aantal bomen wordt echter gehandhaafd. Vervolgens worden er 4 woningen met bergingen gebouwd.

## 5.2 *Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied*

Het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren en amfibieën zal verdwijnen. Holen en individuen van deze diersoorten zullen hierbij mogelijk worden verstoord of verdwijnen. Voor al deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied voldoende andere habitats.

## 5.3 *Effecten op algemeen voorkomende vogelsoorten*

Door de vegetatie buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten te verwijderen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) wordt schade aan vogels, hun eieren en nesten voorkomen. De verwijdering van het mezenkastje dient eveneens buiten het broedseizoen plaats te vinden. Omdat in de aangrenzende tuin, op circa 2 meter afstand van de te verwijderen mezenkast een tweede mezenkast hangt, zal dit geen gevolgen hebben voor het voortbestaan van mezen in en rond het plangebied. Er blijft voldoende nestgelegenheid in de directe omgeving aanwezig.

## 5.4 *Effecten op vleermuizen*

Het is mogelijk dat in de te slopen schuur en in de te slopen aanbouw vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Aanvullend vleermuizenonderzoek met een batdetector kan hierover uitsluitel geven. Pas dan kunnen de effecten op vleermuizen worden bepaald. Indien uit het onderzoek blijkt dat er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan zal worden bekeken hoe het lokale voortbestaan van deze soorten kan worden gewaarborgd.

## 5.5 *Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden*

Het plangebied bevindt zich buiten de EHS. De dichtstbijzijnde EHS structuren bevinden zich op een afstand circa 260 meter. Dit is redelijkerwijs een te grote afstand om negatieve effecten te verwachten.

Natura 2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands liggen op grote afstand van het plangebied. Deze afstanden zijn te groot om directe effecten door geluid of visuele hinder op de daar aanwezige soorten en habitats te mogen verwachten.

## 6. AANVULLEND VLEERMUIZENONDERZOEK

### 6.1 Werkwijze

Het onderzoeksgebied is in de nacht van 12 op 13 juni 2012 onderzocht op het voorkomen van vleermuizen. Hierbij werd in blokken van drie uur geobserveerd (vanaf een uur voor zonsondergang en vanaf twee uur voor zonsopgang). Vleermuizen werden opgespoord met behulp van een heterodyne detector. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder geluidsoptnamen gemaakt, waarvan daarna het sonogram op de computer is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foerageergebieden werden op deze manier in kaart gebracht. Eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen werden in kaart gebracht door te zoeken naar zwermende vleermuizen.

De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 6.1.1.



Figuur 6.1.1. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd) met daarin de te slopen schuur en aanbouw (blauw omlijnd)

### 6.2 Resultaten

Gedurende de hele nacht was het droog en warm genoeg voor vleermuizenonderzoek (ruim boven de 8 graden Celsius). 's Avonds foerageerden 3 gewone dwergvleermuizen voor korte tijd binnen het plangebied. 's Ochtends is geen vleermuisactiviteit binnen het plangebied waargenomen. Vaste vliegroutes werden niet waargenomen in het plangebied. Gedurende de ochtend en avond werden geen zwermende vleermuizen of in- of uitvliegende vleermuizen in het plangebied waargenomen.



## 7. CONSEQUENTIES VANUIT DE WET- EN REGELGEVING

### 7.1 Flora- en faunawet

#### *Beschermde dieren uit de categorie 'algemene soorten': vrijstelling*

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie 'algemene soorten' voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van 'AMvB artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing voor algemene soorten te worden aangevraagd.

#### *Algemene vogels: geen directe schade*

Ook buiten het broedseizoen zijn bewoonde nesten van alle inheemse vogels in Nederland beschermd. Door het verwijderen van de vegetatie en de mezenkast buiten de periode 15 maart tot 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) uit te voeren, wordt directe schade aan algemeen voorkomende vogels, hun nesten en eieren voorkomen.

Omdat in de directe omgeving alternatieve nestgelegenheid voorhanden is, komt het lokale voortbestaan van de omgevingsscansoorten pimpelmees en koolmees (Dienst Regelingen 2009-b) niet in gevaar. Er hoeft daarom geen ontheffing voor vogels te worden aangevraagd.

#### *Vleermuizen:*

- Het voorkomen van kraamverblijven, zomerverblijven, vaste vliegroutes en belangrijke foerageergebieden van gewone dwergvleermuizen is onderzocht conform het vleermuisprotocol (Vleermuizenvakberaad Netwerk Groene Bureaus *et al.*, 2012). In het plangebied zijn deze afwezig.
- Vanwege het zeer geringe gebruik van het plangebied door gewone dwergvleermuizen is aanvullend vleermuizenonderzoek niet nodig, en kan er dus worden afgeweken van het vleermuizenprotocol. Vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zijn zeer waarschijnlijk afwezig in het plangebied. Buiten de gewone dwergvleermuis, zijn er tijdens het onderzoek geen andere vleermuissoorten waargenomen in en rond het plangebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van dergelijke soorten zijn zeer waarschijnlijk afwezig in het plangebied.
- Bij de voorgenomen uitbreiding hoeft geen rekening te worden gehouden met vleermuizen.

#### *Voorkomen doden of verwonden dieren*

De in de Flora- en faunawet genoemde 'algemene zorgplicht' is ook op beschermde soorten uit de categorie 'algemene soorten' van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie 'algemene soorten') die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en na afloop van de werkzaamheden in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

### 7.2 Overige regelgeving

Omdat er geen negatieve effecten op de EHS zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale (natuur)beleid.

Omdat er geen Natura 2000 gebieden, beschermde natuurmonumenten of wetlands in of in de directe nabijheid van het plangebied liggen, is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).



## Literatuur

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en K.C.J. Camphuysen. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Limpens, H.G.J.A., K. Mosterd en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- Roomen, van, M.W.J., A. Boele, M.J.T van der Weide, E.A.J. van Winden en D. Zoetebier. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2012. Vleermuisprotocol maart 2012. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging.